

بررسی پاسخ‌های قلبی عروقی بیماران مبتلا به کمردرد مزمن به تمرينات ثبات دهنده‌ی ستون فقرات، قبل و بعد از یک دوره تمرينات ثبات دهنده‌ی تنفس

مهندس محمد نیک سپهر^{*}، دکتر صدیقه کهربا^{**}، دکتر اسماعیل ابراهیمی^{***}،
دکتر سقراط فقیه‌زاده^{****}

* کارشناس ارشد فیزیوتراپی، دانشکده پیشگیری، دانشگاه تربیت مدرس تهران، تهران، ایران.

^{***} دکترای فیزیوتراپی، استادیار گروه فیزیوتراپی، دانشکده پیشکی، دانشگاه تربیت مدرس تهران، تهران، ایران.

*** دکترای فیزیوتراپی، استاد گروه فیزیوتراپی، دانشکده توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

*** دکترای آمار حیاتی، استاد گروه آمار، دانشکده‌ی پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس تهران، تهران، ایران.

تاریخ دریافت: ۸۷/۴/۲

تاریخ پذیرش: ۸۷/۱۲/۳

حکیمہ

کم درد باعث کاهش سطح فعالیت فیزیکی در زندگی روزمره می‌شود که این موضوع منجر به ناتوانی بیشتر و کم درد مذمّن، می‌شود.

مقدمة

هشها:

این مطالعه بر روی ۲۰ مرد مبتلا به کمردرد در دو گروه ۱۰ نفری مورد و شاهد و ۱۰ مرد سالم انجام شد. بعد از ده دقیقه استراحت، تمرینات Oblique Partial Sit-Up (SPSU) Straight Partial Sit-Up (SPSU) و (OPSU) انجام و پاسخ‌های قلبی - عروقی آن‌ها ثبت شد. جهت بررسی اثر دوره‌های تمرینی، انجام یک دوره‌ی چهار هفته‌ای این تمرینات در گروه مورد، در نظر گرفته شد.

1

تفاوت معنی‌داری بین گروه‌های کمردرد با سالم، از لحاظ تغییرات فشارخون سیستول و دیاستول دیده شد ($P < 0.05$)، اما تفاوت معنی‌داری از لحاظ ضربان قلب دیده نشد ($P > 0.05$). تفاوت معنی‌داری از لحاظ تغییرات فشارخون سیستول، دیاستول و ضربان قلب بین ابتدا و انتهای مطالعه در گروه مورد دیده شد ($P < 0.05$ ، ولی تفاوتی در گروه‌های دیگر وجود نداشت ($P > 0.05$)).

مافته‌ها:

با توجه به تئوری Deconditioning در افراد مبتلا به کمترد، عضلات تنہی این افراد از قدرت کمتری برخوردارند و در انجام یک فعالیت، شدت انقباضی بیشتری به کار می‌برند. بنابراین تعییرات افزاینده‌ی پاسخ‌های قلبی - عروقی در افراد مبتلا به کمترد نسبت به افراد سالم بیشتر است. همچنین بعد از اتمام دوره‌های تمرينی، قدرت عضلانی، افزایش می‌یابد و در نتیجه پاسخ‌های قلبی - عروقی تمرينات بعد از دوره‌های تمرينی نسبت به قبل از دوره‌های تمرينی کمتر می‌شود.

نتحه گي

واژگان کلیدی: کمرده، کاهش، سطح تناسب فیزیکی، یاسخهای قلبی، عروقی، دوره‌ی تمرینی،

٩ تعداد صفحات:

٢ تعداد حدود ها:

تعداد نمودارها:

مداد مسوارت

مداد سیاح

آدرس نویسنده مسئول: دکتر صدیقه کهریزی، دکترای فیزیوتراپی، استادیار گروه فیزیوتراپی، دانشکده پزشکی دانشگاه تربیت مدرس تهران، تهران، ایران.
E-mail: kahrizis@modares.ac.ir

مقدمه

کمردرد یک مشکل اجتماعی بزرگ با هزینه‌های هنگفت و مشکل مهم بهداشت و سلامت در کشورهای صنعتی است. شیوع کمردرد ۳۰ درصد می‌باشد ولی بالغ بر ۷۰-۸۵ درصد افراد در جوامع صنعتی کمردرد را حداقل یکبار در زندگی خود تجربه کرده‌اند. هزینه‌ی کلی کمردرد برای جوامع ۱۰۰-۵۰ بیلیون دلار در سال تخمین زده شده است که ۱۱ بیلیون دلار آن صرف جبران خسارت ناشی از عدم فعالیت کارگران مبتلا به کمردرد می‌شود (۱-۴).

وجود کمردرد باعث کاهش سطح فعالیت فیزیکی در زندگی روزمره می‌شود که این موضوع منجر به کاهش سطح تناسب فیزیکی و در نتیجه ناتوانی بیشتر و کمردرد مزمن می‌شود که به این الگوی علایم سندروم کاهش سطح تناسب فیزیکی می‌گویند (۵-۸).

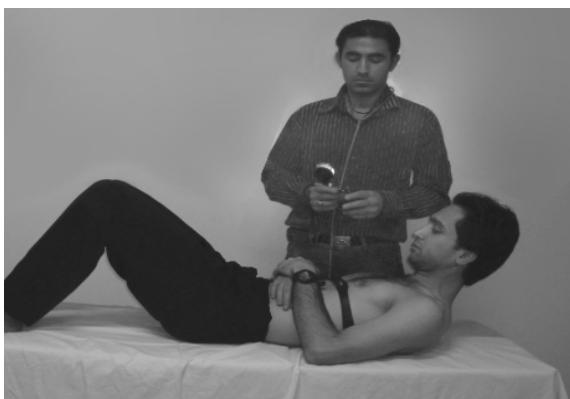
عدم فعالیت فیزیکی یک ریسک فاکتور مهم برای بیماری‌های قلبی-عروقی می‌باشد و اشخاصی که کم‌تر فعالند و تناسب فیزیکی کم‌تری دارند، ۳۰-۵۰ درصد بیشتر در معرض خطر فشارخون بالا هستند. لذا از آنجایی که افراد کمردردی مزمن دچار عدم فعالیت فیزیکی می‌شوند و در نتیجه در معرض بیماری‌های قلبی-عروقی قرار می‌گیرند، بررسی پاسخ‌های قلبی-عروقی به انواع تمرينات تنها ضروری به نظر می‌رسد تا بتوان با نتایج به دست آمده از آن‌ها در مورد شدت و نوع تمرين تجویزی به بیماران مبتلا به کمردرد مزمن، تصمیم‌گیری نمود (۹-۱۲).

از رایج‌ترین برنامه‌های تمرينی برای درمان بیماران مبتلا به کمردرد مزمن، برنامه‌های تمرينی ثبات‌دهنده‌ی تنه است که از آن جمله می‌توان به تمرينات (SPSU) Oblique Sit-Up Partial و Straight Partial Sit-Up

روش‌ها

این مطالعه بر روی ۲۰ مرد مبتلا به کمردرد مزمن با محدوده‌ی سنی ۴۰-۲۰ سال که به صورت تصادفی ساده در دو گروه ۱۰ نفری مورد و شاهد قرار گرفتند، انجام شد. همچنین ۱۰ مرد سالم با محدوده‌ی سنی مشابه با افراد مبتلا به کمردرد نیز جهت ایجاد مقایسه به

(SPSU)، فرد در وضعیت طاقباز با رانها و زانوهای خمیده قرار می‌گرفت و سپس با حفظ مانور فرو بردن شکم، قسمت فوقانی تنہ خود را تا جایی که زاویه‌های تحتانی دو کتف بلند شوند از تخت جدا و این حالت را به مدت ۵ ثانیه حفظ می‌کرد و سپس قسمت فوقانی تنہ خود را پایین می‌آورد و بلافاصله تکرار بعدی را انجام می‌داد و بعد از اتمام ۱۰ تکرار در حالت طاقباز قرار می‌گرفت و بلافاصله فشارخون سیستول و دیاستول و تعداد ضربان قلب او ثبت می‌شد (شکل ۱).

شکل ۱. نحوه انجام تمرین (SPSU) Straight Partial Sit-Up و ثبت پاسخ‌های قلبی-عروقی آن

جهت انجام تمرین Oblique Partial Sit-Up (OPSU)، فرد در وضعیت طاقباز با رانها و زانوهای خمیده قرار می‌گرفت و بازویاهیش را در عرض سینه قرار می‌داد و سپس با حفظ مانور فرو بردن شکم، قسمت فوقانی تنہ خود را در مسیر مایل به سمت راست تا جایی که زاویه‌های تحتانی دو کتف بلند شوند از تخت جدا می‌کرد و این حالت را به مدت ۵ ثانیه حفظ می‌کرد و سپس قسمت فوقانی تنہ خود را پایین می‌آورد و بلافاصله تکرار بعدی را و این بار در یک مسیر مایل به سمت چپ انجام می‌داد و بعد از اتمام ۱۰ تکرار به این صورت در حالت طاقباز قرار می‌گرفت و بلافاصله فشارخون سیستول و دیاستول و تعداد

این مطالعه وارد شدند. بیماران مبتلا به کمردرد این مطالعه پس از تأیید توسط متخصص ستون فقرات از لحاظ وجود کمردرد مزمن به این مطالعه وارد شدند. در این مطالعه اثر دو نوع مداخله تمرینی ثبات دهنده ستون فقرات شامل تمرین (SPSU) Straight Partial Sit-Up و تمرین (OPSU) Oblique Partial Sit-Up پاسخ‌های قلبی-عروقی (فشارخون سیستول و دیاستول و تعداد ضربان قلب) در هر سه گروه مورد بررسی قرار گرفت. سپس جهت بررسی اثر دوره‌ی چهار هفته‌ای این تمرینات ثبات دهنده‌ی تنہ بر روی پاسخ‌های قلبی-عروقی، از گروه کمردرد مورد خواسته شد که به مدت چهار هفته، این تمرینات را با سه set ده تایی انجام داده و در انتهای این چهار هفته، پاسخ‌های قلبی-عروقی (فشارخون سیستول و دیاستول و تعداد ضربان قلب) بار دیگر در هر سه گروه مورد بررسی قرار گرفت. شرایط ورود به این مطالعه شامل نداشتن تاریخچه‌ی فشارخون، دیابت، مصرف تنباكو، افزایش کلسترول خون، بیماری قلبی-عروقی، بیماری معزی - عروقی بود.

شرایط خروج از این مطالعه شامل افزایش درد بیمار در حین هر تمرین، عدم انجام کامل تمرین‌ها در هر جلسه و عدم تمايل فرد برای ادامه‌ی تمرین‌ها و تکمیل دوره‌ی تمرینی ثبات دهنده‌ی تنہ بود.

قبل از شروع هر یک از تمرین‌ها این مطالعه، افراد به مدت ۱۰ دقیقه در حالت طاقباز استراحت می‌کردند و بعد از اتمام این مدت، فشارخون سیستول و دیاستول و تعداد ضربان قلب استراحت آن‌ها ثبت می‌شد، سپس تمرین انجام و تغییرات پاسخ‌های قلبی-عروقی در حین تمرین نسبت به حالت استراحت ثبت می‌شد.

جهت انجام تمرین Straight Partial Sit-Up

یافته‌ها

مقایسه‌ی تغییرات پاسخ‌های قلبی - عروقی تمرینات SPSU و OPSU در جلسه‌ی اول:

نتایج نشان دهنده‌ی تفاوت معنی‌داری بین گروه مورد با شاهد از لحاظ تغییرات فشارخون سیستول و همچنین تغییرات فشارخون دیاستول در تمرینات نبود ($P > 0.05$), ولی تفاوت معنی‌داری بین گروه‌های مورد و شاهد با گروه سالم، از این لحاظ مشاهده شد ($P < 0.05$), بهاین صورت که به‌دلیل انجام این تمرینات، مقدار تغییرات فشارخون سیستول و دیاستول در گروه‌های مورد و شاهد نسبت به گروه سالم بیشتر بود (جداول ۱ و ۲).

یافته‌ها حاکی از این بود که تفاوت معنی‌داری بین سه گروه از لحاظ تغییرات تعداد ضربان قلب در تمرینات وجود ندارد ($P > 0.05$) (جداول ۱ و ۲).

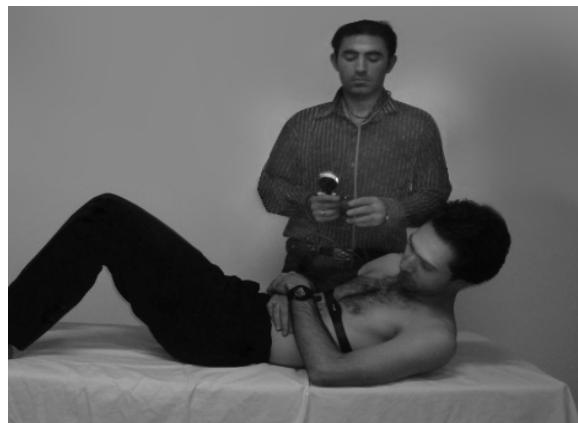
همچنین از نظر تغییرات پاسخ‌های قلبی - عروقی بین دو تمرین یاد شده تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد؛ به عبارت دیگر اثرات و تغییرات ایجاد شده در سیستم قلبی-عروقی ناشی از دو تمرین فوق، تفاوت چشمگیر و قابل ملاحظه‌ای نداشت.

مقایسه‌ی تغییرات پاسخ‌های قلبی - عروقی تمرینات OPSU و SPSU پس از ۴ هفته:

تفاوت معنی‌داری بین سه گروه مطالعه از لحاظ تغییرات فشار خون سیستول، دیاستول و تغییرات تعداد ضربان قلب در انتهای مطالعه دیده شد ($P < 0.05$), که این تغییرات در گروه کمردرد مورد نسبت به گروه‌های دیگر کمتر بود (جداول ۳ و ۴).

همچنین تفاوت معنی‌داری از لحاظ تغییرات فشارخون سیستول، دیاستول و تعداد ضربان قلب این تمرینات بین ابتدا با انتهای مطالعه در گروه کمردرد

ضربان قلب او ثبت می‌شد (شکل ۲).

شکل ۲. نحوه‌ی انجام تمرین (OPSU) و ثبت پاسخ‌های قلبی-عروقی آن

همچنین جهت بررسی اثر دوره‌ی چهار هفته‌ای تمرینات ثبات‌دهنده‌ی تنفسی بر روی پاسخ‌های قلبی - عروقی، انجام یک دوره‌ی چهار هفته‌ای این تمرینات در نظر گرفته و از افراد گروه مورد خواسته می‌شد که روزانه هر تمرین را با سه set (صبح، ظهر و شب) سه روز زیر نظر آزمون‌گر و بقیه‌ی روزها در خانه انجام دهند. بعد از اتمام دوره‌ی چهار هفته‌ای این مطالعه، دوباره پاسخ‌های قلبی - عروقی به هر یک از تمرینات ثبات‌دهنده‌ی تنفسی در هر سه گروه مطالعه (کمردرد مورد، کمردرد کنترل و سالم کنترل) ثبت می‌شد.

آنالیز آماری با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه‌ی ۱۵ version 15; SPSS Inc., Chicago, IL) مقایسه‌ی داده‌ها در گروه‌های مختلف از تست‌های آماری t-test و ANOVA و برای مقایسه داده‌ها قبل و بعد از مطالعه از تست آماری Paired t-test مورد استفاده قرار گرفت. P value کمتر از ۰.۰۵ معنی‌دار تلقی گردید و نتایج به صورت انحراف معیار $\pm$ میانگین نشان داده شد.

یاد شده در انتهای مطالعه، تفاوت معنی داری نداشت، به عبارت دیگر اثرات و تغییرات ایجاد شده در سیستم قلبی - عروقی ناشی از دو تمرین فوق، پس از گذشت ۴ هفته، تفاوت چشمگیر و قابل ملاحظه ای نشان نداد.

مورد دیده شد ($P < 0.05$)، ولی تفاوت معنی داری در گروه کمردرد شاهد و گروه سالم دیده نشد ($P > 0.05$) (جداول ۳ و ۴).

تغییرات پاسخ های قلبی - عروقی بین دو تمرین

جدول ۱. مقایسه تغییرات پاسخ های قلبی - عروقی تمرین (SPSU) Straight Partial Sit-Up در جلسه اول

ردیف	نوع گروه	تغییرات فشار خون سیستول (میلی متر جیوه)	تغییرات فشار خون دیاستول (میلی متر جیوه)	تغییرات ضربان قلب (تعداد ضربه در دقیقه)
۱	کمردرد مورد	۱۰/۲ ± ۲/۸*	۶/۵ ± ۲/۴*	۱۳/۱ ± ۱/۵
۲	کمردرد شاهد	۹/۹ ± ۱/۷*	۶/۴ ± ۱*	۱۲/۶ ± ۱/۵
۳	سالم شاهد	۴/۴ ± ۱/۴	۲/۹ ± ۱/۴	۱۱/۳ ± ۲/۶

* تفاوت از نظر آماری معنی دار می باشد.

جدول ۲. مقایسه تغییرات پاسخ های قلبی - عروقی تمرین (OPSU) Oblique Partial Sit-Up در جلسه اول

ردیف	نوع گروه	تغییرات فشار خون سیستول (میلی متر جیوه)	تغییرات فشار خون دیاستول (میلی متر جیوه)	تغییرات ضربان قلب (تعداد ضربه در دقیقه)
۱	کمردرد مورد	۱۰/۱ ± ۳/۵*	۶/۲ ± ۱/۷*	۱۴/۳ ± ۲/۸
۲	کمردرد شاهد	۹/۹ ± ۱/۱*	۶ ± ۰/۸*	۱۴/۴ ± ۲
۳	سالم شاهد	۴/۹ ± ۱/۲	۲/۸ ± ۱/۳	۱۲/۳ ± ۳/۵

* تفاوت از نظر آماری معنی دار می باشد.

جدول ۳. مقایسه تغییرات پاسخ های قلبی - عروقی تمرین (SPSU) Straight Partial Sit-Up در ابتداء با انتهای مطالعه

ردیف	نوع گروه	تغییرات فشار خون سیستول (میلی متر جیوه)	تغییرات فشار خون دیاستول (میلی متر جیوه)	تغییرات ضربان قلب (تعداد ضربه در دقیقه)
۱	کمردرد مورد (ابتداء مطالعه)	۱۰/۲ ± ۲/۸*	۶/۵ ± ۲/۴*	۱۳/۱ ± ۱/۵*
۲	کمردرد مورد (امنهای مطالعه)	۲/۲ ± ۰/۴	۲/۲ ± ۰/۶	۷/۸ ± ۱/۵
۳	کمردرد شاهد (ابتداء مطالعه)	۹/۹ ± ۱/۷	۶/۴ ± ۱	۱۲/۶ ± ۱/۵
۴	کمردرد شاهد (امنهای مطالعه)	۱۰/۳ ± ۱/۴	۶/۷ ± ۱/۱	۱۳/۴ ± ۱
۵	سالم شاهد (ابتداء مطالعه)	۴/۴ ± ۱/۴	۲/۹ ± ۱/۴	۱۱/۳ ± ۲/۶
۶	سالم شاهد (امنهای مطالعه)	۵/۵ ± ۰/۷	۳/۲ ± ۰/۴	۱۱/۷ ± ۲/۴

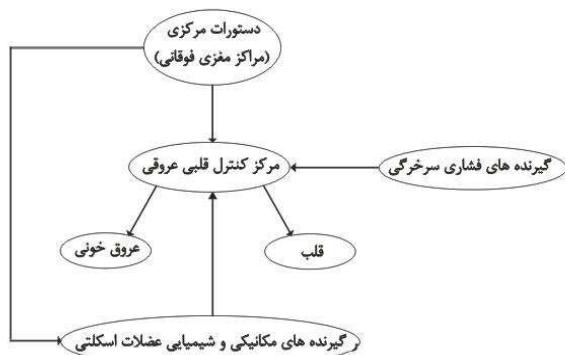
* تفاوت از نظر آماری معنی دار می باشد.

جدول ۴. مقایسه تغییرات پاسخ های قلبی - عروقی تمرین (OPSU) Oblique Partial Sit-Up در ابتداء با انتهای مطالعه

ردیف	نوع گروه	تغییرات فشار خون سیستول (میلی متر جیوه)	تغییرات فشار خون دیاستول (میلی متر جیوه)	تغییرات ضربان قلب (تعداد ضربه در دقیقه)
۱	کمردرد مورد (ابتداء مطالعه)	۱۰/۱ ± ۳/۵*	۶/۲ ± ۱/۷*	۱۴/۳ ± ۲/۸*
۲	کمردرد مورد (امنهای مطالعه)	۲/۴ ± ۰/۶	۲/۲ ± ۰/۷	۸/۴ ± ۱/۴
۳	کمردرد شاهد (ابتداء مطالعه)	۹/۹ ± ۱/۱	۶ ± ۰/۸	۱۴/۴ ± ۲
۴	کمردرد شاهد (امنهای مطالعه)	۱۰/۵ ± ۱/۳	۶/۳ ± ۰/۶	۱۴/۵ ± ۱/۱
۵	سالم شاهد (ابتداء مطالعه)	۴/۹ ± ۱/۲	۲/۸ ± ۱/۳	۱۲/۳ ± ۳/۵
۶	سالم شاهد (امنهای مطالعه)	۵/۲ ± ۱/۱	۲/۹ ± ۰/۷	۱۱/۷ ± ۲/۷

* تفاوت از نظر آماری معنی دار می باشد.

صورت که در حین تمرین، گیرنده‌های شیمیایی عضلات به افزایش متابولیت‌های عضلانی نظیر پتاسیم، اسیدلاکتیک و... حساس می‌باشد و پیام‌هایی به مراکز مغزی فوقانی، جهت تنظیم پاسخ‌های قلبی-عروقی تمرینات ارسال می‌کند. گیرنده‌های مکانیکی عضله نظیر دوک‌های عضلانی و GTO‌ها نیز به نیرو و سرعت حرکت عضلانی حساس هستند و همانند گیرنده‌های شیمیایی عضلات، پیام‌هایی به مراکز مغزی فوقانی جهت تنظیم پاسخ‌های قلبی - عروقی تمرینات ارسال می‌کند. گیرنده‌های فشاری نیز که به تغییرات فشار خون سرخرگی حساس هستند، اطلاعات و پیام‌هایی به مرکز کنترل قلبی - عروقی می‌فرستند تا فعالیت قلبی - عروقی در حین تمرین را تنظیم کند (شکل ۳).

شکل ۳. کنترل قلبی - عروقی در حین تمرینات (۱۵)

همچنین از عوامل محیطی دیگر تنظیم جریان خون و پاسخ‌های قلبی - عروقی در حین تمرینات و افزایش متابولیسم بافت‌ها در حین تمرینات است که به خاطر افزایش متابولیسم بافت و در نتیجه کمبود اکسیژن و افزایش دی‌اکسیدکربن و اسید لاکتیک، جهت برآورده کردن نیازهای اکسیژنی بافت، اتساع عروق صورت می‌گیرد و جریان خون موضعی بافت جهت برآورده کردن نیازهای اکسیژنی، از این طریق

بحث

در توجیه فیزیولوژیک تغییرات پاسخ‌های قلبی - عروقی با انجام تمرینات این مطالعه می‌بایست به تشریح عوامل مرکزی و محیطی تنظیم جریان خون در حین تمرینات پرداخت.

در توضیح نقش عوامل مرکزی در تنظیم جریان خون چنین عنوان می‌شود که در حین انجام تمرینات، دستگاه عصبی، همزمان با ارسال سیگنال به عضلات محیطی جهت فعالیت، سینگال‌هایی هم به مراکز اتونوم می‌فرستد و با تحریک سیستم سمپاتیک و مهار سیستم پاراسمپاتیک از طریق تأثیر بر مرکز کنترل قلبی-عروقی واقع در بصل النخاع، باعث انقباض وریدها و افزایش بازگشت وریدی، تسريع ضربان قلب و افزایش قدرت انقباض قلب می‌شود و از این طریق فعالیت گردش خون مورد نیاز جهت انجام تمرینات را با افزایش پاسخ‌های قلبی - عروقی تحریک می‌کند که به این مکانیزم دستورات مرکزی گویند؛ در واقع، مسؤول ارسال سیگنال‌های ابتدایی و روشن کننده‌ی تنظیم جریان خون سیستم قلبی - عروقی و ایجاد الگوی عمومی پاسخ‌های قلبی - عروقی در شروع تمرینات می‌باشد (۱۴-۱۳).

در توضیح نقش عوامل محیطی در تنظیم جریان خون چنین عنوان می‌شود که عضلات فعال در حین تمرین، با تنظیم رفلکسی پاسخ‌های قلبی-عروقی تمرین، فعالیت گردش خون مورد نیاز جهت انجام تمرینات را تحریک می‌کند. به عبارت دیگر فعالیت قلبی - عروقی توسط گیرنده‌های مکانیکی قلب، گیرنده‌های شیمیایی عضلات، گیرنده‌های مکانیکی عضلات و گیرنده‌های حساس فشاری واقع در شریان کاروتید و قوس آئورت نیز تنظیم می‌شود، به این

در توجیه تغییرات کمتر پاسخ‌های قلبی - عروقی (بهبود پاسخ‌های قلبی-عروقی) تمرینات این مطالعه پس از ۴ هفته در گروه مورد، می‌توان گفت که قبل از شروع دوره‌های تمرینی، به خاطر قدرت عضلانی کمتر، نیاز به فراخوانی واحدهای حرکتی عضلانی بیشتری جهت انجام یک فعالیت می‌باشد در نتیجه پاسخ‌های فیزیولوژیکی و سیعتری نیز برای برآورده کردن نیازهای متابولیکی عضلات مورد نیاز است، لذا دستورات مرکزی و فیدبک‌های عضلانی ارسالی به مرکز کنترل قلبی - عروقی بیشتر می‌شود و به دنبال آن پاسخ‌های قلبی - عروقی تمرینات افزایش می‌یابند. لکن بعد از اتمام دوره‌های تمرینی، قدرت عضلانی، افزایش می‌یابد و به خاطر افزایش قدرت عضلات بعد از training، تنشن عضلانی حین فعالیت با واحدهای حرکتی کمتری حفظ می‌شود، به عبارتی دیگر دستورات مرکزی برای فراخوانی واحدهای حرکتی کمتر می‌شود. همچنین با توجه به تغییرات بیوشیمیایی ایجاد شده در عضلات فعال بعد از اتمام دوره‌های تمرینی، فیدبک‌های محیطی ارسالی به مرکز کنترل قلبی - عروقی در مواجهه با تمرینات کمتر می‌شود. لذا در نتیجه‌ی همه‌ی رخدادهای فوق پاسخ‌های قلبی-عروقی تمرینات بعد از دوره‌های تمرینی نسبت به قبل از دوره‌های تمرینی کمتر می‌شود (۱۶، ۱۷).

تنظیم می‌شود. بدین ترتیب اتساع عروقی حاصله جهت تنظیم جریان خون موضعی بافت با انجام تمرینات، باعث کاهش مقاومت کل محیطی می‌شود و در نتیجه بازگشت وریدی افزایش یافته، برونده قلبی و فشار شربانی افزایش می‌یابد (۱۴-۱۶).

نتایج این مطالعه نشان داد که پاسخ‌های قلبی-عروقی تمرینات در افراد مبتلا به کمردرد مزمن نسبت به افراد سالم، بیشتر است. در بیان علت آن می‌توان اذعان نمود که با توجه به تئوری Deconditioning در افراد مبتلا به کمردرد مزمن، عضلات تنہ این افراد در مقایسه با افراد سالم، از قدرت، تحمل، هماهنگی، تعادل و کنترل حرکتی کمتری برخوردارند، بنابراین درانجام یک فعالیت تمرینی مشابه با افراد سالم، شدت تلاشی و انقباضی بیشتری به کار می‌برند و باعث فراخوانی واحدهای حرکتی عضلانی بیشتری می‌شوند. همچنین مقالات مختلف با بررسی الکترومیوگرافی عضلات تنہ در حین انجام فعالیت‌های مختلف، میزان همانقباضی بیشتری در عضلات گلوبال افراد مبتلا به کمردرد مزمن نسبت به افراد سالم نشان داده‌اند. بنابراین، به طور کلی می‌توان نتیجه گرفت که تغییرات فزاینده‌ی پاسخ‌های قلبی - عروقی در افراد مبتلا به کمر درد مزمن نسبت به افراد سالم با انجام تمرینات مشابه بیشتر است (۱۶-۱۷).

References

1. Smeets RJ, Wade D, Hidding A, Van Leeuwen PJ, Vlaeyen JW, Knottnerus JA. The association of physical deconditioning and chronic low back pain: a hypothesis-oriented systematic review. *Disabil Rehabil* 2006; 28(11): 673-93.
2. Verbunt JA, Seelen HA, Vlaeyen JW, van de Heijden GJ, Heuts PH, Pons K, et al. Disuse and deconditioning in chronic low back pain: concepts and hypotheses on contributing mechanisms. *Eur J Pain* 2003; 7(1): 9-21.
3. Burton K. physical performance and skill. In: Battinelli T, Editor. *Physique, Fitness, and Performance*. New York: Informa Healthcare; 2000. p. 43-57.
4. Souza GM, Baker LL, Powers CM. Electromyographic activity of selected trunk muscles during dynamic spine stabilization exercises. *Arch Phys Med Rehabil* 2001; 82(11): 1551-7.
5. Verbunt JA, Seelen HA, Vlaeyen JW, van der Heijden GJ, Knottnerus JA. Fear of injury and physical deconditioning in patients with chronic low back pain. *Arch Phys Med Rehabil* 2003; 84(8): 1227-32.

6. Wittink H, Hoskins MT, Wagner A, Sukiennik A, Rogers W. Deconditioning in patients with chronic low back pain: fact or fiction? *Spine* 2000; 25(17): 2221-8.
7. Whelton SP, Chin A, Xin X, He J. Effect of aerobic exercise on blood pressure: a meta-analysis of randomized, controlled trials. *Ann Intern Med* 2002; 136(7): 493-503.
8. Finnoff JT, Smith J, Low PA, Dahm DL, Harrington SP. Acute hemodynamic effects of abdominal exercise with and without breath holding. *Arch Phys Med Rehabil* 2003; 84(7): 1017-22.
9. Rao S, Bellare B. Cardiovascular responses to abdominal exercises in females between 35 and 45 years of age. *J Postgrad Med* 1993; 39(2): 79-81.
10. Peel C, Alland MJ. Cardiovascular responses to isokinetic trunk exercise. *Phys Ther* 1990; 70(8): 503-10.
11. Al Obaidi S, Anthony J, Dean E, Al Shuwai N. Cardiovascular responses to repetitive McKenzie lumbar spine exercises. *Phys Ther* 2001; 81(9): 1524-33.
12. Boone T, Johns K. Cardiorespiratory and hemodynamic responses to inversion and inversion with sit-ups. *J Sports Med Phys Fitness* 1989; 29(4): 346-57.
13. MacDougall JD, McKelvie RS, Moroz DE, Sale DG, McCartney N, Buick F. Factors affecting blood pressure during heavy weight lifting and static contractions. *J Appl Physiol* 1992; 73(4): 1590-7.
14. Dolan P. Fitness and physical performance. In: Powers SK, Howley ET, Editors. *Exercise Physiology: Theory and Applications To Fitness And Performance*. London: McGraw-Hill Companies; 2004. p. 158-93.
15. Powers SK, Howley ET. *Exercise physiology: Theory and application to fitness and performance*. 5th ed. New York: Mc Graw-Hill; 2004. p. 188.
16. Guyton C, Hall JE. *Textbook of Medical Physiology*. 9th ed. Philadelphia: WB. Saunders Co; 1996. p. 126-79.
17. Khaledan A. *The physiological basis of physical education and athletics*. 6th ed. Tehran: Tehran University Publications; 2001. p. 92-136.
18. Adams MA. Exercise and training in athlete. In: Wilmore JH, Editor. *Training for sport and activity: The physiological basis of the conditioning process*. Boston: Allyn and Bacon; 1982. p. 225-61.

Received: 22.6.2008

Accepted: 21.2.2009

Cardiovascular Responses to Spinal Stabilization Exercises in Patients with Non - Specific Chronic Low Back Pain, Before and After Stabilization Exercise Training

Mohammad Niksepehr MSc*, **Sadigheh Kahrizi MD****, **Esmaeel Ebrahimi MD*****, **Soghra Faghilzadeh PhD******

* Msc in Physiotherapy, Tarbiat Modares University, Dr Gharazi Hospital, Healthcare Service of Social Security Organization in Isfahan Province, Isfahan, Iran.

** Assistant Professor, Department of Physiotherapy, School of Medicine, University of Tarbiat Modares, Tehran, Iran.

*** Professor, Department of Physiotherapy, School of Rehabilitation, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

**** Professor, Department of Biostatistics, School of Medicine, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.

Background: Methods: Findings: Conclusion: Key words: Page count: Tables: Figures: References: Address of Correspondence:	<p>Abstract Low back pain causes disuse and physical deconditioning, and increases disability, and may turn simple low back pain into a chronic low back pain.</p> <p>Twenty subjects who suffered from low back pain entered to the study and were randomly divided in Case (low back pain group) and control group. Also 10 healthy subjects were entered to the study as a sham group. After ten minutes rest and recording of rest, cardiovascular responses of studied subjects in two exercises: Straight Partial Sit-Up (SPSU) and Oblique Partial Sit-Up (OPSU) were studied. Then the case group went through a four week regime of the exercises and cardiovascular responses of the exercises were recorded in three groups. Systolic and diastolic blood pressure changes of LBP subjects in comparison to healthy people ($p < 0.05$) but heart rate changes of LBP subjects are not significantly different ($p > 0.05$). After the 4 weeks of training period, cardiovascular responses in low back pain test group in comparison to the beginning of the study reduced.</p> <p>It seems that the differences between cardiovascular responses of low back pain patients and healthy subjects are due to deconditioning theory. These patients during the same exercise activity like healthy peoples use more efforts that lead to more cardiovascular responses. The reduction of exercise cardiovascular responses after the training period in the case group indicates an increase of muscle strength and decrease in central commands for motor units' recruitments, which show cardiovascular adaptation and conditioning procedure in these subjects.</p> <p>Low back pain, Physical deconditioning, Cardiovascular responses, Training.</p>
	9
	4
	3
	18
	Sadigheh Kahrizi, Assistant Professor, Department of Physiotherapy, School of Medicine, University Tarbiat Modares, Tehran, Iran. E-mail: kahrizis@modares.ac.ir